

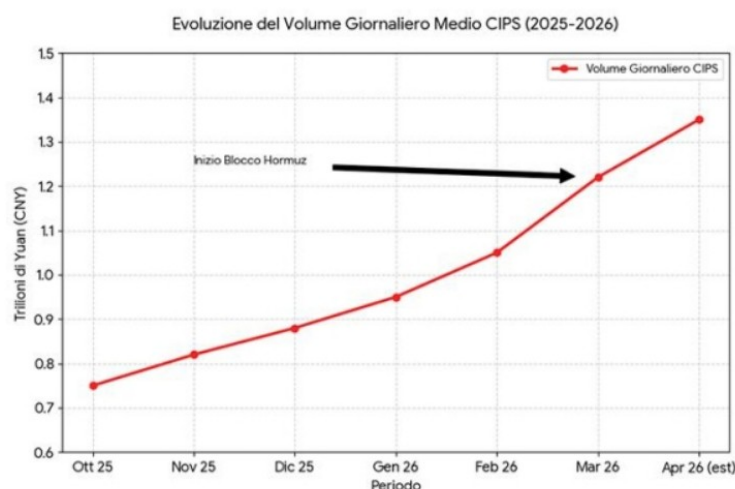
به نام خدا

در تنگه هرمز چالش اصلی میان دلار و یوان است: چین تلاش می کند تا اسکناس سبز را کنار بزند

روزنامه کوریبه دلاسرا

نویسنده: فدریکو فوبینی Federico Fubini

هدف چین «پترو یوان» است. عوارضی که تهران بر تنگه (هرمز) گذاشته با یوان و ارز دیجیتال قابل پرداخت است تا تحریم ها را دور بزند. اعتماد به سیستمی که از سوی آمریکا رهبری می شود حتی در اروپا هم دچار مشکل شده است. حرکتی که فرانسه در رابطه با طلا انجام داده، گویای این وضع است.

به نمودار بالا نگاه کنید. این نمودار تنها نشان دهنده افزایش تراکنش ها در سیستم پرداخت بین بانکی فرامرزی چین (سی آی پی اس) نیست- یعنی همان سیستم پرداختی که چین به عنوان جایگزینی برای سیستم سوئیفت تحت مدیریت آمریکا راه اندازی کرده است - این نمودار همچنین یکی از دلایل محاصره هرمز توسط آمریکا را نشان می دهد که احتمالاً دونالد ترامپ ترجیح می دهد آن را پنهان کند. چرا که با گذشت هر روز، آنچه در جنگ خلیج (فارس) در معرض خطر قرار می گیرد، تنها جریان نفت، آینده رژیم (حکومت) تهران یا کنترل بر یک آبراه کلیدی برای اقتصاد جهانی نیست. در میان غنایمی که ممکن است به دست آیند، از دست بروند یا بیش از همه آسیب ببینند، نام دلار نیز به چشم می خورد؛ به ویژه وقتی نقش بلامنازع آن به عنوان ارز غالب در معاملات بین المللی در میان است.

این نقش به این زودی ها از بین نخواهد رفت. اسکناس سبز همچنان کمی کمتر از 80 درصد از کل پرداخت ها در تجارت بین کشورها را به خود اختصاص می دهد. با این حال، اگر نتیجه جنگ برای واشنگتن منفی باشد، می تواند سلطه ارز آمریکایی را تضعیف کند. مسدود کردن تردد در هرمز برای کشتی هایی که حاضر به پرداخت عوارض به سپاه پاسداران هستند، به ویژه برای سیستم ارزی معنای خاصی دارد.

تهران این باج را به گونه ای طراحی کرده است که سیلی محکمی به صورت اسکناس سبز باشد: پرداخت ها فقط به یوان دیجیتال چین یا بیت کوین پذیرفته می شود. اما استیبل کوین هایی مانند تتر (یو اس دی تی) پذیرفته نمی شوند. چرا که پشتوانه استیبل کوین ها ذخایر دلاری است. علاوه بر این، قانون جنیوس که توسط دولت ترامپ تصویب شده، حاوی اقداماتی است که (در تئوری و در برخی موارد) درجه ای از نظارت بر دارندگان آن دسته از رمز ارزهایی که ارزششان به اسکناس سبز وابسته است را امکان پذیر می کند.

عوارض ایرانی که معادل حدود دو میلیون دلار برای هر کشتی است، در واقع برای ایجاد شکاف نمادین در برتری دلار طراحی شده و برای این کار، افزایش اعتبار یوان دیجیتال را هدف قرار داده است. همان طور که در گزارش اخیر برایت ساید کپیتال Brightside Capital، یک صندوق در لوگانو Lugano، آمده است، حتی یک کشتی فرانسوی متعلق به گروه سی ام ای سی جی ام CMA CGM نیز پذیرفت که این عوارض را به ایران بپردازد: این اتفاق در 2 آوریل گذشته رخ داد، یعنی یک روز پیش از مخالفت پاریس در شورای امنیت سازمان ملل و در همراهی با پکن و مسکو علیه قطعنامه ای به رهبری آمریکا که استفاده از زور برای بازگشایی هرمز را توجیه می کرد.

برای تایید تضعیف اعتماد به ایالات متحده به عنوان ضامن نظم مالی جهانی، در ماه های اخیر اقدام دیگری نیز از سوی فرانسه صورت گرفت: انتقال 129 تن از ذخایر طلای بانک مرکزی فرانسه از گاو صندوق های فدرال رزرو نیویورک به پاریس. (هرچند روش استفاده شده به این نهاد مرکزی فرانسوی اجازه داد تا سود قابل توجهی را نیز در ترازنامه خود ثبت کند).

یقینا محاصره کامل تنگه که اکنون از سوی ایالات متحده حتی بر کاروان های مجاز از سوی تهران اعمال شده است، سیستم عوارضی را که برتری دلار را به چالش می کشید را از بین می برد. با این حال، همان طور که در نمودار بالا مشاهده می شود، به نظر می رسد ارز چینی به عنوان ابزار پرداخت بین المللی همچنان از جنگ سوم خلیج (فارس) سود می برد. حجم تراکنش های تجاری فرامرزی در سیستم سی آی پی اس از 619.7 میلیارد یوان (91 میلیون دلار) در روز در ماه فوریه، به 920.4 میلیارد در ماه مارس و به 1220 میلیارد یوان (178 میلیون دلار) در ماه جاری رسیده است.

این رقم در عرض چند هفته دو برابر شده است. این رشد با درگیری هایی همزمان شده که در آن ایالات متحده نمی تواند امنیت متحدان خود در خلیج (فارس) را تضمین کند، در حالی که چین خود را به عنوان ابرقدرتی منطقی معرفی می کند که می تواند تهران را به سمت حل بحران هدایت کند. البته با استناد به داده های سی آی پی اس، جمهوری خلق چین موفق شده است قراردادهای بیشتری را بر پایه یوان به تامین کنندگان خود در آسیا، آمریکای لاتین، آفریقا و روسیه تحمیل کند.

اگر در آینده پکن به ضامن بازگشایی هرمز تبدیل شود، تلاش خواهد کرد تا قراردادهای نفتی بر پایه یوان را نه تنها به ایران، بلکه به عربستان سعودی، قطر و دیگر کشورهای خلیج (فارس) نیز تحمیل کند. جورج

ساراولوس George Saravelos و مالیکا ساچدوا Mallika Sachdeva از دویچه بانک پیش از این تا جایی پیش رفته اند که بحران پترودلار و ظهور «پترویوان» را پیش بینی کرده اند، هرچند همه با این نظر موافق نیستند.

اسوار پراساد Eswar Prasad از دانشگاه کورنل Cornwell University و رئیس سابق بخش چین در صندوق بین المللی پول، از جمله این افراد است؛ به عقیده او یوان همچنان با نقش مسلط فاصله بسیار زیادی خواهد داشت، حتی اگر برای دور زدن برخی تحریم های آمریکا به کار گرفته شود. در مقابل، برونلو روزا Brunello Rosa از دانشگاه بوکونی Università Bocconi در میلان و موسسه روزا و روبینی Rosa & Roubini Associates، گمان می کند که چالش چین برای دلار بیش از هر چیز جنبه فناورانه دارد: یوان دیجیتال امکان پرداخت های بین المللی فوری و بدون هزینه را فراهم می کند، یعنی همان ویژگی که تنها رمز ارزها می توانند تضمین کنند. روزا، نویسنده مقاله «پول هوشمند: چگونه ارزهای دیجیتال نظم نوین جهانی را شکل می دهند»، می گوید: «این گونه است که چین برای پیروزی در رقابت بر سر آینده پول برنامه ریزی می کند.»

البته پکن در این رقابت که جنگ خلیج (فارس) دوباره آن را شعله ور کرده است، با یک مشکل روبروست: نوریل روبینی Nuriel Roubini، اقتصاددان آمریکایی، معتقد است که یوان «یک زندان است». به عبارت دیگر، این ارز قابل تبدیل نیست؛ کسی که پرداخت ها را با آن دریافت می کند، نمی تواند دارایی خود را به یورو یا دلار تبدیل کند. اما می تواند با آن کالاهای صنعتی از چین بخرد. در نهایت، این دقیقا همان چیزی است که شی جین پینگ می خواهد.

https://www.corriere.it/economia/finanza/26_aprile_15/hormuz-dollar-yuan-cina-75ad2416-d234-4636-8ba9-91925af72xlk.shtml